

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa
Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones
Occurrentes & Funebres**

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

V. Apostoli & Evangelistæ Beatam dicunt; quia facta est illis Magistra &
Exemplar prædicandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](#)

Sed ut Iudeos simul expediamus, apponemus hic de quo *Cantus lib. 2. de B.V.*
 cap. 7. Et ait contigisse circa annum Christi 1220. Honorio III. Pontifice &
 Friderico 2. Imper: Ferdinando Rege Castella apud Toletum, quod licet nesciat
 cuius sit Authoris, venit tamen in manus Iudei, qui vineam dilatando rupem per-
 fregit, in cuius medio librum invenit, Græcā, Latinā, atque Hebræā scriptum lingua,
 qui de triplici mundo ab Adamo procedente ad Christum disterebat, & de initio
 tertij mundi hoc habebat. In tertio mundo Filius Dei nascetur ex Virgine Maria,
 patieturque pro hominum salute.

Speciale quoddam *Ernestus Archiep. Pragensis* advertit, quod scilicet Deus
 adhuc in veteri lege Virginis natalem mandaverit observari, sed rem totam verbis
 ejus proponamus. Ita ille *cap. 6. Marialis*: Maria dicitur nova Luna, id est mira-
 bilis, dissimilis & multum dispar & distans ab ista, quam videmus, in claritate, in
 stabilitate, in quantitate, in sublimitate. Buccinate in Næomenia tuba, dicit
 Dominus, id est in novilunio. Nunquid Mathematicus est Dominus, ut jubeat
 adorare solem, aut lunam, aut stellas? absit. Sed qui dixit suo scripsit in tabula:
 Honora Matrem tuam, fecit quod docuit, & qui dedit, & quando dedit legem
 hanc honoravit Matrem, præcipiens ut singulis mensibus fieret festum suæ
 venture Nativitatis, maximè in næomenia mensis Septembris, significans illo mense
 illam fore nascituram. Si ergo Iudei rebelles & increduli, etiam adhuc toties in
 anno Nativitatem Domini nostræ devotissime celebrant, licet quid faciant igno-
 rantes, manifeste patet quomodo ipse Legislator velit, quod nos qui eam accepi-
 mus in Matrem & Dominam, non verbo & lingua, sed corde & animo, & toto af-
 fectu mentis Christo canamus gloriam in solennitate excelsæ Genitricis, & ideo
 tubis corneis in næomenia buccinari præcepit.

5. Apostoli & Evangelistæ Beatam dicunt, quia facta est illis.

Magistra & Exemplar prædicandi,

Testis hujus rei *Eusebius Emiſ. hom. de Purif.* Nisi ipsa verba Filij conservasset,
 non ea haberemus, de ejus namque thesauris nos ista accepimus, quæ enim de
 Christi pueritia leguntur, à SS. Virgine accepta leguntur, quæ non modò verba
 ista, sed & Pastorum, Magorum, Simeonis & Annae condidisse in corde dicitur;
 nimurum quæ aliquando revelaret. *Et serm. 2. de Nativitate Dom.* hanc acclama-
 tionem facit ad Virginem. O Mater Sapientissima, o sola talis Filij dignissima!
 que omnia verba haec ideo in corde suo conferebat, nobisq; conservabat, & me-
 morie commendabat, ut postea ipsa docente, ipsa narrante, & nunciante scribe-
 rentur, cunctisque nationibus nuntiarentur. Ut enim 6. revol. 58. tradit *s. Brigitta.*
 Christus

Christus Dominus adhuc puer cum Matre habitans, multa illi arcana aperiebat, quod non solum putandum est, ut eam magis illuminaret, sed ut & alios per illum. Inde ut *s. Vincent: Ferrer: serm: de Nativ. Domini* dicit. Virgo Maria melius sciebat Biblia. Ideo *Leo Imper. hom. 6.* eam vocat *Elegantissimum scripturæ Divini Verbi Volumen.* *Nostrarinus autem lib. 4. elect. num: 314.* docet. Quod S. Iohannes illa sublimia à Virgine didicerit. Sed & reliqui omnes Apostoli ab ore Virginis penderunt, ab ea quæ docerent accipiendo. *Lucius Dexter in Chronico Anno Christi,* Sacra Virgo consilio, luce doctrinæ & mirabili vitæ exemplo præsider Collego Apostolico, nihilque grave gerunt illi, quod non ejus consilio ductuque gerant.

Quod confirmat *Arnold. Carnot. tract. de 7. verbis* ad illud. *Mulier eccl. Filius tuus, Matrem adhuc volens hic ad consolationem Apostolorum reservavit superstititem,* ut ex his quæ ipsa ab initio & audierat, & viderat, & contulerat in corde suo, *Senatus Apostolicus* doceretur.

Unde illi acclamat *Rupert. lib. 1. Comm. in cant.* O Beata Maria & Magistri Magistrorum! id est Apostolorum, juxta illud: *Fons hortorum, Puteus aquarum viventium (Cant. 4.) que flunt impetu de Libano.* An quia Spiritus S. illos docuit idcirco tua vocis ministerio illis opus non fuit? imò vox tua vox illis fuit Spiritus Sancti; quidquid supplementi opus erat ijsdem mortalibus, vel testimonij ad confirmandos singulorum sensus, quos acceperant, ab eodem Spiritu dividente singulis prout vult, ex religioso ore tuo perceperunt.

Idem docet ibidem quod illa in primo illo Concilio Ierosolymitano Apostolorum quæstiones conculserit. *Nam sic ille:* Tu Princeps Virgo omnem foliū quæstionem, ita tamen ut non clamares, neque contenderes. *Et lib. 3. in Cant.* hanc Virginis dignitatem in hunc modum exclamando extollit. Tanquam malum punicum in medio tintinabulorum, tu præcipue fuisti Virgo Virginum in adjutorio vel etiam in regimine prædicantium Apostolorum, cujus etiā verba non audiuntur ubi prædicaverunt, opera tamen vel merita non ignorabantur, non mōra imò majora tinitu prædicantium.

De docendi munere ejus, & quod Evangelia scribenda dictaverit, clarus *S. Bernardus hom. 4. super missus.* Decuit ut ab Angelo Virgo potius quam ab homine mysterium disceret, ne Mater à consilijs Filij aliena videretur, & ut ipsa rerum tempus, & ordinem melius tenens Scriptoribus & Prædicatoribus Evangelii referaret veritatem, quæ planè de omnibus à principio cælitùs fuerat instructa mysterijs. *S. Theopompi Episc: Nicenius in Men:* inonit hoc ipsum de Virgine fuisse Prophetis revelatum, cùm ait 25. *Jan: odo 6.* Te & Virgo Mater præviderunt Prophetæ tanquam librum quendam planè intaminatum, in quo conscriptus esset cibus Dei. Quin etiā *Jan. 20. odo 3.* Divinorum Vatum asserta, tu o sola inter omnes be-

pedicta,

nedicta, velut sigillo authoritatis tuæ firmâsti, cùm pareres Verbum, quod loquebatur per illos.

S. Bernardus in hanc rem sic habet alicubi. De hac, & ob hanc & propter hanc, omnis Scriptura facta est, imò totus mundus; quia ex ea Verbum Dei caro factum est. Et *Basilius Seleucus orat. 39.* ita de Virgine nostra loquitur. *Paradisus florentissimus Virginitatis*, in quo lignum vitae satum produxit fructus omnibus salutares, & ex quo Evangeliorum fons, in quatuor ora factus, miserationum flumina credentibus diduxit. Idcirco *Greg. Neocæs. de Annunc.* Cunctas quidem festorum solennitates, atq; hymnодias decet nos sacrificiorum instar offerre Deo, primam autem omnium Annunciationem SSmae Dei Genitricis, verbis illis comprehensam, *Ave gratiâ plena*, quæ ab Angelo ad eam facta est, quoniam est prima sapientiae & salutaris doctrinæ in novo testamento, illa nobis salutatio à Patre lumen emissa est. Neque solum docuit, sed etiam conservat scripturam, ita *Richard. à S. Laur. lib. 12. de laud. Virg.* Resina cedri quæ de intus erupens exteriūs apparet in cortice, & significat munditiam virginitatis, libros conservat à levitate & tenebris, si inde perungantur, quia Sacram Scripturam conservat B. Virgo à tenebris, id est hereticis, & vetustate, quia gratiam largitur maximè diligentibus se, quæ Scriptura Sacra de die in diem melius intelligatur; ipsa enim relevat profunda de tenebris, & cùm sit Doctrix disciplinæ Dei, amicos Dei & Prophetas, id est Sapientes constituit, & ita non permittit veterascere Sacram Scripturam. Hinc *Cyrillus Alex. hom. 6. contra Nestor.* Salve inquit per nos Deipara, Sceptrum rectæ doctrinæ.

Hactenus ostendimus quòd S. Virgo fuerit Magistra Apostolorum & Evangelistarum, eos doctrinam Evangelij edocendo, jam incipiamus declarare quomodo exemplum prædicandi illis, gentesque ad fidem adducendi dederit. Atque in hanc rem facit locus Isaiae 40. *Super montem excelsum ascende tu, qui evangeliſas Sion.* Paulus Burgenſis legit. Tu quæ evangelias, per hoc intelligendo Mariam, nam juxta *Ribellum in 1. sent. dist. 16. q. 2.* Iphæ Divinissima Virgo non solum habuit Sapientiam & Scientiam prout sunt dona gratiæ gratis datæ secundum habitum, sed etiam secundum actum earum, ipsaque docuit multas utriusque sexus personas per verba & scripta, id est epistolas, sicut & S. Ignatium, imò & B. Lucam Evangelistam, de multis secretis & Incarnationis mysterijs, qua ipse præ cæteris descripsit Evangelistis, creditur instruxisse. Quotidie quoq; seu tempore opportuno edocuit felicissimum illud Collegium centum viginti Virginum, ejus obsequio atque regimini deputatum.

Hoc ipsum B. Brigitte Virgini attribuit orat. 1. In hoc mundo Filius tuus

M

multis

multis annis te permanere permisit, & tunc per tua prudentissima verba, gestu honestissimos, & opera virtuosa innumerabiles Judeos & Infideles Paganos ad Catholicam fidem converrit. Unde à S. Ignatio epist. ad Joannem vocatur nostra Religionis Magistra. A Ruperto lib. 1. in Cantic. Magistra Magistrorum. A. Ephrem de laud. V. Spes Apostolorum unica. Andr. Cret. orat. 2. de Assumpt. Summa Divinorum oraculorum Idea. Orat. in salut. Ang. Præconium veritatis inæstimabilium Dei oraculorum. Idem orat. 2. de Assumpt. Declaratio occultorum & profundorum Divinæ incomprehensibilitatis. Rupert. lib. 4. in Cantic. Sacrarium Scripturarum Sanctorum. Bonav. in laud. B. Virginis. Verus Liber legis. Gregorius. Receptaculum supercœlestis lætitia & mysteriorum omnium. Rursum ab Andr. Cret. orat. 2. de Assumpt. Volumen novi testamenti à Deo scriptum. Ab August. serm. 2. de tempore. Magistra gentium. Iterum Rupert. lib. 1. in cantic. Magistra Religionis ac fidei. A Buteo: in hymno. Os fertissimum Apostolorum. Ab Hugone de S. Victor. serm. 47. Balsamum mundum universum opinione optimæ redolentia inæstimabiliter adimplens. Ab Anselm. alioq. cel. 23. Candelabrum in medio mundi. Et adhuc ab Andr. Cret. orat. 2. de Assumpt. Propugnaculum fidei Christianorum. A S. Germ. orat. à zona B. V. Spiritus & Vita Christianorum. Ambros. de Inst. Virg. cap. 7. Audi cœlestium Sacramentorum. S. Germ. orat. de Nativit. B. Virg. Sigillum novi & veteris testamenti. Ibidem. Supplementum clarissimum totius Prophétie.

Concludat Bernardinus tom. 2. serm. de B. Virgine. Ioannes in Apocalyp. De Throno ait, scilicet de Maria procedebant fulgura, & voces, & tonitus, quia Mater Filij Iesu Christi; parabolæ, ænigmata, legalia, mirifica gesta, dicta opera, avidius ebit, fidelius credidit, sincerius, luculentiusque aliud edidit.

6. Beatam item dicunt Mariam Apostoli & Evangelistæ.
Quia maximo post Deum cultu dignam
censuerunt.

Quanto affectu in Sacram Virginem ferebantur Apostoli, ceterique Domini Discipuli verbis exprimere admodum difficile est. Habebant enim hunc singularem erga S. Virginem affectus stimulum Apostoli, quia ut docet Ubertinus relatus à Cartagena lib. 4. de laud. Virg. art. 16. Per tantæ Matris suspiria & orationes (Spiritu S.) cœlitus afflari atque impleri meruerunt.

Clariss.